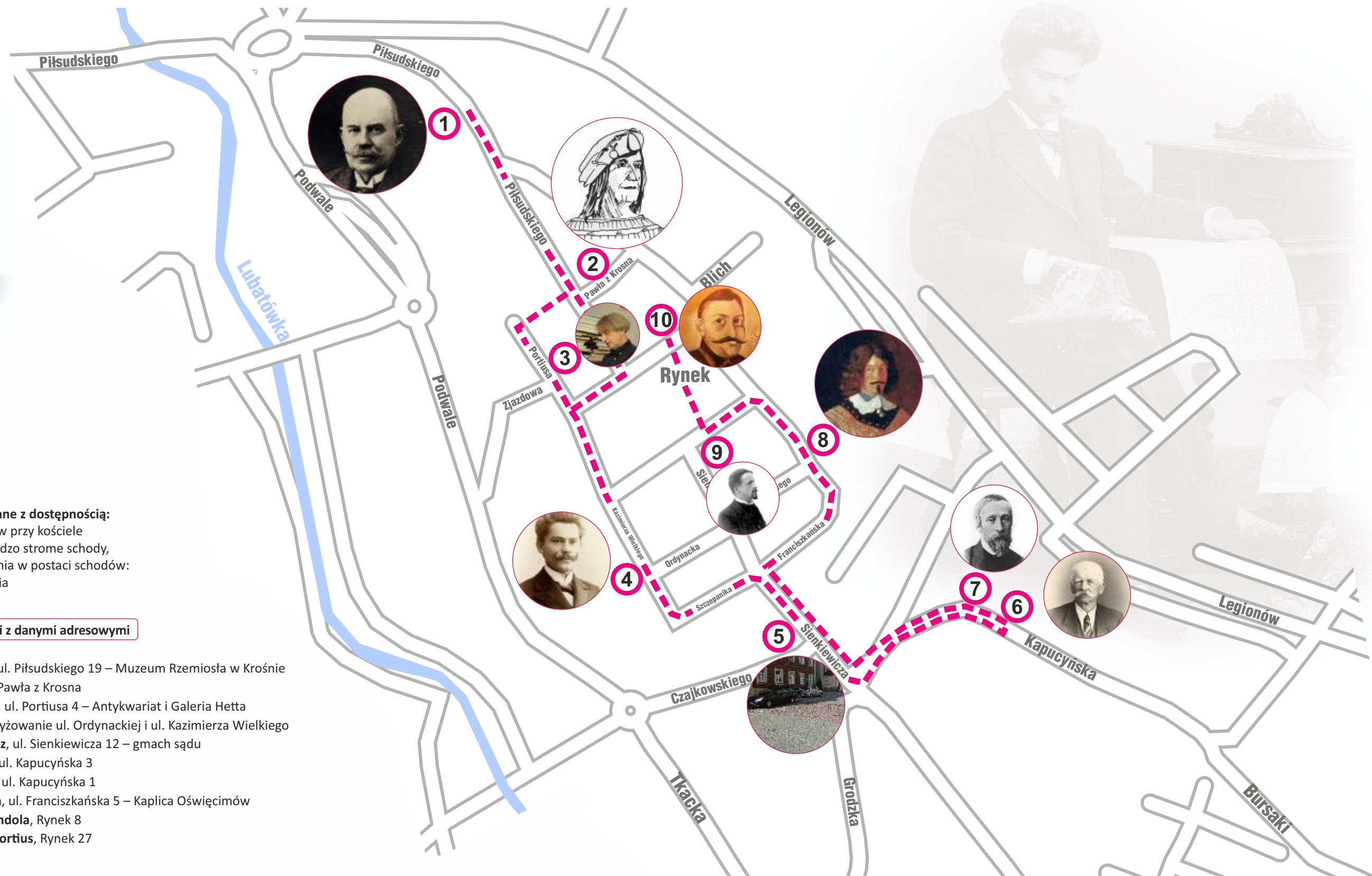

Informacje o ścieżce

- **Długość:** 1,5 km
- **Czas:** około 90 min.
- **Trudność:** łatwa
- **Utrudnienia związane z dostępnością:**
Kaplica Oświęcimów przy kościele Franciszkanów (bardzo strome schody, 7 stopni); utrudnienia w postaci schodów: wejścia na podcienia

Wykaz punktów ścieżki z danymi adresowymi

1. **Michał Mięśowicz**, ul. Piłsudskiego 19 – Muzeum Rzemiosła w Krośnie
2. **Paweł z Krosna**, ul. Pawła z Krosna
3. **Zbigniew Oprządek**, ul. Portiusa 4 – Antykwariat i Galeria Hetta
4. **Jan Szczepanik**, skrzyżowanie ul. Ordynackiej i ul. Kazimierza Wielkiego
5. **Gabriel Wojniłowicz**, ul. Sienkiewicza 12 – gmach sądu
6. **Jan Zygmuntowicz**, ul. Kapucyńska 3
7. **Ignacy Łukasiewicz**, ul. Kapucyńska 1
8. **Stanisław Oświęcim**, ul. Franciszkańska 5 – Kaplica Oświęcimów
9. **Franciszek Pik Mirandola**, Rynek 8
10. **Robert Wojciech Portius**, Rynek 27

Projekt pn. „Kreujemy + Rozwijamy + Ożywiamy + Stymulujemy + Nakreślamy + Odmieniamy = KROSNO” realizowany w ramach Programu Rozwój Lokalny, współfinansowany w 85% ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 oraz w 15% z budżetu państwa.

„Wspólnie działamy na rzecz Europy zielonej, konkurencyjnej i sprzyjającej integracji społecznej”

Wysokość otrzymanego dofinansowania wynosi 15 328 498,86 PLN. Beneficjentem/ Partnerem Wiodącym jest Gmina Miasto Krosno. Celem projektu jest kompleksowa poprawa jakości życia w Krośnie oraz lepsze dostosowanie administracji Krosna do potrzeb mieszkańców.

Więcej informacji: www.norwaygrants.pl www.norwaygrants.org

Jeśli chcesz poczytać jak rozwija się Krosno w ramach programu „Rozwój Lokalny” to tutaj: <https://www.krosno.pl/dla-mieszkancow/rozwoj-lokalny/aktualnosci>
Jeśli chcesz poczytać jak rozwijają się inne miasta w ramach programu „Rozwój Lokalny” to tutaj: <https://www.miasta.pl/kategorie-aktualnosci/program-rozwoj-lokalny>

1. MICHAŁ MIĘSOWICZ

Muzeum Rzemiosła w Krośnie, ul. Piłsudskiego 19

Budynek z tarczą zegarową na elewacji to dawny dom Michała Mięśowicza. Mieściła się tu założona przez niego w 1901 roku Pierwsza Krajowa Fabryka Zegarów Wieżowych. Urodzony w 1864 roku Mięśowicz, wyprodukował w swojej fabryce ponad 280 mechanizmów zegarów wieżowych, a wiele z nich działa nieprzerwanie do dziś. Był aktywnym społecznikiem, pełnił wiele istotnych funkcji, w tym wiceburmistrza miasta czy cechmistrza Cechu Wielkiego. Zmarł w 1938 roku w Krośnie, pozostawiając po sobie ogromne dziedzictwo.

2. PAWEŁ Z KROSNA

ul. Pawła z Krosna

Nazwa ulicy jest hołdem dla urodzonego około 1470 roku filologa, tłumacza i poety renesansowego. Paweł z Krosna od 1491 roku studiował w Krakowie, a następnie kontynuował naukę na Pomorzu, gdzie uzyskał stopień bakałarza. Po powrocie do Krakowa zdobył tytuł magistra, prowadził tam wykłady z literatury klasycznej. Jego twórczość obejmowała zarówno utwory religijne jak i okolicznościowe, często wzorowane na stylu i antycznym metrum. Dążył do reformy przestarzałych programów nauczania, a w roku 1513 został przyjęty do grona zarządzającego uniwersytetem krakowskim.

3. ZBIGNIEW OPRZĄDEK

Antykwiariat i Galeria Hetta, ul. Portiusa 4

Zbigniew Oprządek i jego antykwiariat przy ul. Portiusa 4, to miejsce dobrze znane wielu krosnianom, przyciągające bibliofilów i miłośników sztuki z Polski i z zagranicy. Antykwiariat zachowuje autentyczny klimat, nie ulega trendom i pod sufit wypełniony jest książkami. Oprządek nie tylko sprzedaje książki – można powiedzieć że to on jest tym miejscem i postacią tak barwną, że przyciąga klientów, a rozmowy z nim – o życiu, świecie, kulturze na długo zapadają w pamięć. W swoim antykwiariacie prowadzi także Galerię Hetta, w której organizuje wystawy sztuki współczesnej. Bywając – jak mawiają miejscowi – „u Oprządka” można poczuć się w Narnii – choćby dlatego, że przejście pomiędzy pomieszczeniami wiedzie przez starą szafę.

4. JAN SZCZEPANIK

skrzyżowanie ul. Ordynackiej i ul. Kazimierza Wielkiego

Instalacja artystyczna *Krosno w nieskończoności* to projekt poświęcony Janowi Szczepanikowi – wybitnemu wynalazcy, który najmłodsze lata życia spędził w Krośnie. Nazywany polskim Edisonem, był niezwykle wizjonerem i wynalazcą. Wynalazł m.in. fotografię barwną, telekroskop – odpowiednik współczesnej telewizji, był prekursorem filmu barwnego, zrewolucjonizował taktwo, a Mark Twain poświęcił mu aż dwa opowiadania. Instalacja symbolicznie odwołuje się do działań wynalazcy, które skupiały się na rozwijaniu systemów przekazu obrazu.

5. GABRIEL WOJNIŁŁOWICZ

gmach sądu, ul. Sienkiewicza 12

Napis na tablicy na budynku sądu: *Hic pax – Tutaj pokój* – to upamiętnienie istnienia Bramy Węgierskiej. W XVII-wiecznym mieście Krośnie, w jasny zimowy dzień roku 1656, rozbrzmiewały dźwięki dzwonów, a całe miasto w napięciu oczekiwało wizyty króla Jana Kazimierza. Przy Bramie Węgierskiej, na czele tłumu, stał Robert Portius. Miał on powitać króla w Krośnie. Królowi towarzyszył Gabriel Wojniłłowicz – starosta krosnieński, polski szlachcic, oficer, pułkownik jazdy koronnej. Odegrał on istotną rolę w obronie Rzeczypospolitej. W 1655 roku wojsko pod jego wodzą zwyciężyło popleczników szwedzkiego króla w bitwie pod Krosnem. Henryk Sienkiewicz zainspirowany osobą Wojniłłowicza częściowo wzorował na nim postać Andrzeja Kmicica.

6. JAN ZYGMUNTOWICZ

ul. Kapucyńska 3

Pięknie zdobiony, pękaty balkon kamienicy przy ul. Kapucyńskiej 3 to dzieło Jana Zygmuntowicza – krosnieńskiego rzemieślnika. Urodził się on w 1861 roku w Krośnie, z wykształcenia był ślusarzem a jego pasją było pszczelarstwo. Kiedy zdał egzamin mistrzowski, ucząc się wcześniej w austriackiej fabryce wagonów, powrócił do Krosna i tu, w 1893, roku założył własny warsztat ślusarski. Balkony jak ten – wykonany dla własnej kamienicy, a także, bramy, parkany i ogrodzenia, ozdabiała, i do dzisiaj zdobią wiele budynków w mieście.

7. IGNACY ŁUKASIEWICZ

ul. Kapucyńska 1

Dawna siedziba Towarzystwa Zaliczkowego w Krośnie – piękny budynek, z przyciągającą wzrok dekoracją sgraffitową, to obiekt ważny nie tylko ze względu na swoje walory architektoniczne ale też ze względu na swoją historię. Tu działało założone w 1874 r. wraz ze współlnikami – Tytusem Trzeciejskimi i Karolem Klobassą – towarzystwo, które miało wspierać rozwój miejscowego przemysłu i rzemiosła. Łukasiewicz, urodzony w 1822 r. był farmaceutą, przemysłowcem i uznawany jest za jednego z pionierów przemysłu naftowego oraz wynalazcę lampy naftowej. Jego najważniejszym osiągnięciem było opracowanie procesu destylacji ropy naftowej i uzyskanie ciekłego paliwa, zwanego naftą.

8. STANISŁAW OŚWIECIM

Kaplica Oświęcimów, ul. Franciszkańska 5

Perła baroku, jeden z najwspanialszych w kraju zabytków architektury wczesnobarokowej – Kaplica Oświęcimów przy kościele Franciszkanów w Krośnie, to tak naprawdę mauzoleum rodzinne Oświęcimów, wybudowane na zlecenie Stanisława Oświęcima. Stanisław Oświęcim herbu Radwan urodził się około roku 1605 koło Pilzna. Był podróżnikiem i pamiętnikarzem, łowczym sanockim, dworzaninem króla Władysława IV Wazy oraz marszałkiem dworu hetmana Stanisława Koniecpolskiego. W czasie swoich podróży prowadził diariusz, który jest bezcennym źródłem faktów z jego życia i świadectwem epoki. Postać ta być może zapadłaby w niepamięć, jednak stał się bohaterem legendy porównywanej do historii Romea i Julii.

9. FRANCISZEK PIK MIRANDOLA

Rynek 8

W tym domu urodził się i mieszkał Franciszek Pik – Mirandola – głosi napis na tablicy pamiątkowej. Franciszek Zdzisław Pik, urodził się w 1871 roku w Krośnie, był pisarzem, poetą i tłumaczem z okresu Młodej Polski. Mirandola to pseudonim, który przyjął od renesansowego pisarza Francesco Pico della Mirandoli. Jako poeta wywarł istotny wpływ na rozwój kierunków literackich, takich jak: impresjonizm, symbolizm i ekspresjonizm. Współtworzył także rodzime nurty fantastyki naukowej oraz grozy, znane jako *weird fiction*. Przyjaciół z dzieciństwa Jana Szczepanika. Łączyły go bliskie relacje rodzinne z Ignacym Łukasiewiczem. Zmarł w 1930 roku.

10. ROBERT WOJCIECH PORTIUS

Rynek 27

Późnorenesansowy portal arkadowy, wykonany z kamienia, zdobiony kasetonami i rozetami poprzedza wejście do dawnej kamienicy mieszczańskiej. Wryty na nim datę 1640 oraz monogramy „R P” i „A P”. Ta jedna z najbardziej charakterystycznych krosnieńskich kamienic, to dom Roberta Portiusa i Anny Portiusowej. Robert Wojciech Portius – XVII-wieczny mieszczanin, kupiec i zasłużony dla Krosna fundator pochodził ze Szkocji. Osiedlił się w Krośnie, gdzie poślubił wdowę po Bartłomieju Mamrowiczu – Annę z Hesnerów, najbogatszą wówczas krosniankę. Uznanie i majątek zyskał dzięki handlowi węgierskim winem, które dostarczał na dwór królewski. Pełnił funkcję komendanta miasta. Nieopodal krosnieńskiej fary znajduje się rzeźba przedstawiająca postać Portiusa.

? Zagadki:

1

Podaj imiona króla, który w 1656 roku odwiedził Krosno.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2

Jakiego pseudonimu literackiego używał pochodzący z Krosna przedstawiciel Młodej Polski?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3

Jak nazywał się starosta krosnieński, na którym Henryk Sienkiewicz częściowo wzorował postać Kmicica

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--